

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Operational Research [OR]) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่เป็โรคความดันโลหิตสูงโดยทำการศึกษาในผู้ที่เป็โรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในคลินิกความดันโลหิตสูงโรงพยาบาลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ผู้เข้าร่วมในการศึกษานี้ประกอบด้วยบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลบ้านโฮ้ง จำนวน 11 คน ผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงจำนวน 300 คน แบ่งเป็นผู้ที่มารับการรักษาในคลินิกความดันโลหิตสูงในระยะก่อนการใช้แนวปฏิบัติ ระหว่างเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2554 จำนวน 180 คน และกลุ่มผู้มารับบริการที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติ ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2554 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาประสิทธิผล ได้แก่ แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่เป็โรคความดันโลหิตสูงที่พัฒนาขึ้นโดยสุภาทิพย์ เรือนแสน และสกวรัตน์ ด้ายทอง (2551) โดยนำข้อเสนอแนะการปฏิบัติจากแนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับโรคความดันโลหิตสูงที่พัฒนาและเผยแพร่โดยมูลนิธิโรคหัวใจและหลอดเลือดสมองแห่งออนตาริโอและสมาคมพยาบาลแห่งออนตาริโอ (Heart and Stroke Foundation of Ontario and Registered Nurses, Association of Ontario [RNAO], 2005) ร่วมกับการอ้างอิงหลักฐานเชิงประจักษ์ของการปฏิบัติที่เป็นเลิศที่มีในประเทศไทย ประกอบด้วยข้อเสนอแนะการจัดการทางการแพทย์ใน 4 หมวดคือ หมวดที่ 1 การประเมิน หมวดที่ 2 การวางแผนการดูแล หมวดที่ 3 การพัฒนาความรู้และทักษะสำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงและพยาบาล และ หมวดที่ 4 การจัดระบบบริการในโรงพยาบาล

ส่วนที่ 2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูลผลลัพธ์ ประกอบด้วย แบบรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง แบบสอบถามการปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมความดันโลหิตของผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง และ แบบบันทึกความดันโลหิต

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์สัดส่วนของผู้ที่มีการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ และ สัดส่วนของผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มีค่าความดันโลหิตอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ตามเป้าหมายโดยพิจารณาตามเกณฑ์สำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง โดยจำแนกระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มารับบริการก่อนการใช้แนวปฏิบัติและกลุ่มที่มีการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์ โดยใช้จำนวนและร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในช่วงเวลาก่อนการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์จำนวน 180 คน เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอเท่ากับ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้มารับบริการที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติ จำนวน 120 คน เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอจำนวน 102 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.00
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการก่อนที่จะมีการใช้แนวปฏิบัติจำนวน 180 คน เป็นผู้ที่มีค่าความดันโลหิตอยู่ในระดับที่ควบคุมได้เท่ากับ 83 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 ส่วนกลุ่มผู้มารับบริการที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติจำนวน 120 คน เป็นผู้ที่ควบคุมความดันโลหิตได้เท่ากับ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 85.83

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การนำแนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงไปใช้ในโรงพยาบาลอื่น ๆ ควรเป็นโรงพยาบาลที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน และควรให้ผู้บริหารได้รับทราบและเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติโดยใช้แนวปฏิบัติจะทำให้การผลักดันการใช้แนวปฏิบัติมีความง่ายขึ้น
2. ควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับทีมบุคลากรในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ มีการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจถึงสาระสำคัญของแนวปฏิบัติ มีการสอบถามความคิดเห็นของทีมต่อการใช้นโยบายเป็นระยะเพื่อปรับปรุงกระบวนการ ให้ผู้ปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้นโยบายจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติได้อย่างยั่งยืนส่งผลให้การนำแนวปฏิบัติไปใช้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
3. ควรมีการนำเสนอผลการศึกษาต่อผู้บริหารของโรงพยาบาลเพื่อให้มีการพิจารณาการนำไปสู่นโยบายสำหรับการปรับปรุงระบบบริการต่อไป

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

ควรติดตามระยะยาวเพื่อยืนยันผลลัพธ์และความยั่งยืนของประสิทธิผลในระยะยาวและควรมีการศึกษาผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงในด้านอื่นๆ เช่น ต้นทุนประสิทธิผลในแง่การลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล การลดจำนวนครั้งในการมารับบริการ คุณภาพชีวิต เป็นต้น

